

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžo/50/2016
Identifikačné číslo spisu: 6016200010
Dátum vydania rozhodnutia: 23.11.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:6016200010.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členiek senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Eriky Čanádyovej, v právnej veci navrhovateľky: M. K., trvale bytom C. 8, J. M., proti odporcovi: Centrum právnej pomoci, kancelária Nitra, Štefánikova trieda 88, Nitra, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu sp.zn. 12565/2015-KaNR zo dňa 10.12.2015, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 23Sp/1/2016-18 zo dňa 24. februára 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 23Sp/1/2016-18 zo dňa 24. februára 2016 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č.k. 23Sp/1/2016-18 zo dňa 24. februára 2016 potvrdil rozhodnutie odporcu - Centra právnej pomoci, Kancelária Nitra, sp.zn. 12565/2015-KaNR zo dňa 10. decembra 2015. Navrhovateľke náhradu trov konania nepriznal a zároveň jej uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok v sume 35,- Eur.

Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách ustanovení zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núde a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z.z. (ďalej len „zákon č. 327/2005 Z.z.“), citujúc právnu úpravu právnej normy § 6 ods. 1, 2 v spojení s § 6a ods. 1, § 6b ods. 1, 2 uvedeného zákona a § 2 zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej v tretej hlave piatej časti Občianskeho

súdneho poriadku, upravujúcej rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov a dospel k záveru, že žalovaný správny orgán rozhodol v súlade so zákonom, keďže vo veci navrhovateľky mal preukázané, že navrhovateľka nespĺnila podmienky na priznanie nároku na právnu pomoc.

Krajský súd z administratívneho spisu zistil, že dňa 06.11.2015 bola na Centrum právnej pomoci, kancelária v Nitre doručená žiadosť navrhovateľky o poskytnutie právnej pomoci ako dôvod na podanie žiadosti bolo vrátenie bytu. Navrhovateľka uviedla, že je poberateľkou dávok dôchodkového poistenia a to starobného dôchodku 319,- Eur a vdovského dôchodku 94,20 Eur spolu 413,20 Eur. Centrum právnej pomoci, Kancelária Nitra na základe vyhodnotenia spisového materiálu žiadateľky, dospelo k záveru, že žiadateľka mala pravidelný čistý mesačný príjem v období 6 mesiacov pred podaním žiadosti o poskytnutie právnej pomoci, teda od mája 2015 do októbra 2015 v sume 413,20 Eur mesačne a v mesiaci podania žiadosti, čiže v novembri 2015 sumu 413,20 Eur. Príjem žiadateľky tak v mesiaci podania žiadosti presahoval výšku 1,6 násobku životného minima pre jednu dospelú fyzickú osobu, t.j. sumu 316,94 Eur. Žiadateľka nespĺňala podmienku materiálnej núdze, ktorá je nevyhnutným predpokladom priznania nároku na poskytovanie právnej pomoci. Odporca - Centrum právnej pomoci sa zaoberal aj otázkou, či navrhovateľka nespĺňala podmienky na priznanie právnej pomoci aj v súvislosti s § 6b ods. 2 Zákona č. 327/2005 Z.z., keďže zo spisového materiálu nie sú zrejmé dôvody osobitného zreteľa, na ktoré by mohlo centrum v rámci svojich oprávnení prihliadať, nebola poskytnutá pomoc a ani v súvislosti so spomínaným ustanovením zákona. Žiadateľka podanou žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci žiadala právnu pomoc vo veci, ktorá je už pri predbežnom posúdení veci zjavne bezúspešná, neexistujú dôvody na zrušenie zmluvy o prevode členských práv a ani nie je možné konštatovať neplatnosť zmluvy, osoba, ktorej tieto práva žiadateľka previedla už zomrela, pričom ešte pred smrťou tieto previedla na ďalšiu osobu. Skúmaním podmienky podľa § 6 ods. 1 písm. b/ sa centrum však vyčerpávajúco nezaoberalo. Centrum posudzovalo daný spor v intenciách možností § 6b ods. 2. Nespĺnenie hoci len jednej z podmienok na priznanie nároku na poskytovanie právnej pomoci má za následok negatívne rozhodnutie o nároku na poskytovanie právnej pomoci.

Zo správneho spisu mal krajský súd preukázané, že navrhovateľka je poberateľka starobného dôchodku v sume 319,- Eur, okrem toho poberá aj vdovský dôchodok 94,20 Eur spolu 413,20 Eur.

Krajský súd prejednal vec na pojednávaní v súlade s ust. § 250q Občianskeho súdneho poriadku, pri preskúmaní zákonnosti napadnutého rozhodnutia sa oboznámil s obsahom správneho spisu a vykonal dôkazy nevyhnutné na preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia oboznámením sa so žiadosťou navrhovateľky o poskytnutie právnej pomoci ako aj napadnutým rozhodnutím a podaným opravným prostriedkom.

Krajský súd poukazom na ust. § 2 zákona č. 601/2003 Z.z. uviedol, že príjmy žiadateľky v mesiaci podania žiadosti presahovali výšku 1,6 násobok životného minima pre jednu dospelú fyzickú osobu, t.j. sumu 316,94 Eur suma platná odo dňa 01.07.2013. Z uvedených skutočností vyplynulo, že príjmy žiadateľky v mesiaci podania žiadosti presahovali výšku 1,6 násobok životného minima pre jednu dospelú fyzickú osobu, t.j. sumu 316,94 Eur, žiadateľka - navrhovateľka teda nespĺňala jednu z podmienok materiálnej núdze, ktorá je nevyhnutným predpokladom priznania nároku na poskytovanie právnej pomoci. Správny orgán ako aj súd sa zaoberal aj otázkou splnenia podmienky podľa § 6b zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci, pričom dospel k záveru, že v danom prípade nebolo možné pri posudzovaní poskytnutí právnej pomoci navrhovateľke postupovať ani v zmysle § 6b zákona č. 327/2006 Z.z., nakoľko zo žiadosti navrhovateľky o poskytnutie právnej pomoci, ale predovšetkým z výsluchu navrhovateľky na pojednávaní zo dňa 24.02.2016 vyplynulo, že o poskytnutie právnej pomoci požiadala za tým účelom, aby mala advokáta a aby bola odškodnená za dcéru, ktorú niekto zabil, ale vyšetrovanie bolo zastavené, pretože nebolo zistené, kto sa dopustil trestného činu. Ešte za života svojej dcéry previedla členské práva na svoju dcéru, dcéra previedla členské práva na vnučku L. I. - ktorá je dcérou jej nebohej dcéry.

Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam, keď navrhovateľka nevie označiť, kto mal zabiť jej dcéru, trestné

konanie bolo zastavené, členské práva k dvojizbovému bytu previedla navrhovateľka na svoju dcéru, táto ich previedla na vnučku navrhovateľky, medzi vnučkou a navrhovateľkou nie sú narušené vzťahy, nie je tu preto ani dôvod pre postup podľa § 6b Zákona o poskytovaní právnej pomoci, možnosťou poskytovania právnej pomoci v zmysle § 6b sa správny orgán zaoberal, nedospel k záveru, že by boli splnené podmienky pre poskytnutie právnej pomoci aj v zmysle spomínaného ustanovenia zákona, preto navrhovateľke nebola poskytnutá právna pomoc ani v zmysle § 6b. Skonštatoval, že poskytovanie právnej pomoci v zmysle § 6b zákona č. 327/2005 Z.z. je len možnosťou a nie povinnosťou správneho orgánu.

Krajský súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia z dôvodov namietaných v opravnom prostriedku navrhovateľky dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonom.

2.

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka odvolanie v lehote stanovenej zákonom (§ 204 ods. 1 O.s.p., § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p., § 250l ods. 2 O.s.p.).

V dôvodoch odvolania navrhovateľka namietala, že výška jej príjmu je 307,17 Eur, a nie 413,20 Eur, uviedla, že dokladovala všetky svoje výdavky. Žiadala o prešetrenie jej veci a zistenie príjmových skutočností na nárok platenia opatrovateľky mestom. Ostatné skutočnosti uvedené v odvolaní nemali právnu relevanciu vo vzťahu k prejednávanej veci.

3.

Odporca v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky uviedol, že sa plne stotožňuje s vysloveným právnym názorom krajského súdu, a navrhol preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť. Poukázal na to, že navrhovateľka skutkový stav ohľadne jej príjmu 307,17 Eur nepodložila žiadnymi dôkazmi. Vo vzťahu k samotnému posúdeniu materiálnej núdze navrhovateľky sa plne pridržiaval vyjadrenia a odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Mal za to, že odporca postupoval v súlade s relevantnými ustanoveniami zák. č. 327/2005 Z.z. a zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní a napadnuté rozhodnutie bolo vydané v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky.

4.

Podľa § 492 ods. 1, 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok, účinný od 01.07.2016, konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Odvolicie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok - ďalej len „S.s.p.“) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach podaného odvolania navrhovateľky (§ 246c ods. 1 prvá veta O.s.p. a § 212 ods. 1 O.s.p. a § 492 ods. 2 S.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p., § 492 ods. 2 S.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p. a s § 492 ods. 2 S.s.p.) a dospel k záveru, že jej odvolaniu nie je možné priznať úspech.

Predmetom odvolacieho konania v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým krajský súd odvolaním napadnuté rozhodnutie žalovaného č. sp.zn. 12565/2015-KaNR zo dňa 10. decembra 2015, potvrdil.

Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu, ako aj konanie mu predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so zásadnými námietkami navrhovateľky uvedenými v jej opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Predmetom preskúmanavacieho konania v danej veci bolo rozhodnutie žalovaného správneho orgánu - odporcu sp.zn.: 12565/2015-KaNR zo dňa 10. decembra 2015, ktorým navrhovateľke nebol priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci podľa zákona č. 327/2005 Z.z..

Najvyšší súd v procese posudzovania zákonnosti napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich z administratívneho spisu, na ktoré poukázal už súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku, z ktorých dôvodov ich neopakuje a súčasne na ne poukazuje.

Odvolací súd po vyhodnotení odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu v zmysle ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. a s § 492 ods. 2 S.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa v zásade odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej, spolu so správnym poukazom na právnu úpravu vzťahujúcu sa k predmetu konania, uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Odvolací súd považuje právne posúdenie preskúmanavej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom. Vzhľadom k tomu, aby neopakoval pre účastníkov známe skutočnosti, na zdôraznenie správneho skutkového a právneho záveru súdu prvého stupňa uvádza.

Odvolací súd predovšetkým upriamuje pozornosť na to, že súd v procese súdneho prieskumu nie je súdom skutkovým. Jeho úlohou pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti tretej hlavy Občianskeho súdneho poriadku (upravujúcej rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov (§§ 250 I a nasl. O.s.p.) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Súdný prieskum zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu je určený rozsahom dôvodov uvedených v opravnom prostriedku, ktorými navrhovateľ namieta nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu, tvrdiac, že nezákonným rozhodnutím správneho orgánu a postupom mu predchádzajúcim bol ukrátený na svojich hmotnoprávných alebo procesnoprávných právach. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia.

V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 O.s.p.).

Odvolací súd mal preukázať, že v danej veci súd prvého stupňa v procese súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu náležite postupoval v zmysle procesných pravidiel zákonodarcom nastolených v tretej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku citovaných vyššie.

Účelom zákona č. 327/2005 Z.z. je vytvoriť systém poskytovania právnej pomoci a zabezpečiť jej poskytovanie v rozsahu ustanovenom týmto zákonom fyzickým osobám, ktoré v dôsledku svojej materiálnej núdze nemôžu využívať právne služby na riadne uplatnenie a ochranu svojich práv, v azylových veciach alebo v konaní o administratívnom vyhostení podľa osobitného predpisu a prispieť k predchádzaniu vzniku právnych sporov (§ 1).

Zákon č. 327/2005 Z.z. ustanovuje podmienky poskytovania právnej pomoci, postup fyzických osôb a príslušných orgánov v konaní o nároku na priznanie právnej pomoci a inštitucionálne zabezpečenie poskytovania právnej pomoci (§ 2).

Podľa § 25 ods. 1 zákon č. 327/2005 Z.z. na konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci a o súvisiacich nárokoch podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní (zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní - správny poriadok, v znení neskorších predpisov).

Podľa § 3 ods. 1 správneho poriadku správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností.

Podľa § 32 ods. 1 správneho poriadku správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

Podľa § 46 správneho poriadku rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Odvolací súd vychádzajúc zo skutkových zistení v danej veci a citovanej právnej úpravy dospel k zhodnému záveru ako súd prvého stupňa, že žalovaný správny orgán v danom prípade postupoval náležite v súlade so zákonom č. 327/2005 Z.z., vo veci si zadovážil dostatok skutkových podkladov relevantných pre vydanie rozhodnutia, v konaní postupoval dostatočne v súčinnosti s navrhovateľkou a v odôvodnení rozhodnutia pri aplikácii ustanovení § 6 ods. 1 v spojení s § 6a ods. 1, § 6b ods. 2 a s § 7 ods. 4 uvedeného zákona v spojení s ust. § 2 zák. č. 601/2003 Z.z. o životnom minime náležite odôvodnil svoju právnu úvahu, z ktorých dôvodov rozhodnutie žalovaného správneho orgánu je treba považovať za zákonné. Z uvedených dôvodov súd prvého stupňa rozhodol vo veci súladne so zákonom, keď rozhodnutie odporcu napadnuté opravným prostriedkom podľa § 250q ods. 2 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Z obsahu napadnutého rozhodnutia vyplýva, že dôvodom jeho vydania bola skutočnosť, že žalovaný správny orgán na základe priložených listinných dokladov mal za preukázané, že v danom prípade nebola splnená podmienka ustanovená v právnej norme § 6 ods. 1, 2 v spojení s ust. § 6b ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z..

Podľa § 6 ods. 1, 2 zákona č. 327/2005 Z.z. fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak a) jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom 2) a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom, b) nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a c) hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy 5) okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčíslieť v peniazoch.

Podmienky na poskytnutie právnej pomoci podľa odseku 1 písm. a) a b) musí fyzická osoba spĺňať počas celého trvania poskytovania právnej pomoci bez finančnej účasti.

Podľa ust. § 6b ods. 2 zákona, ak príjmy prevyšujú zákonom určenú hranicu materiálnej núdze, centrum

môže poskytnúť právnu pomoc s finančnou účasťou oprávnenej osoby, ak je to primerané okolnostiam žiadanej právnej pomoci.

Vychádzajúc z účelu a zmyslu zákona č. 327/2005 Z.z., ktorým zákonodarca sledoval vytvoriť systém poskytovania právnej pomoci a zabezpečiť jej poskytovanie v rozsahu ustanovenom týmto zákonom fyzickým osobám, ktoré v dôsledku svojej materiálnej núdze nemôžu využívať právne služby na riadne uplatnenie a ochranu svojich práv, centrum právnej pomoci, do právomoci ktorého zákonodarca zveril právomoc rozhodovať o žiadosti žiadateľov na poskytnutie právnej pomoci, je povinné si zaobstarať relevantné podklady pre vydanie rozhodnutia, postupom v súlade s čl. 2 ods. 2 ústavy v spojení s § 32 ods. 1 správneho poriadku, zistiť skutočný stav v prejednávanej veci tak, aby v súlade s čl. 1 ústavy bola zistená materiálna pravda, na základe ktorej by mohol spravodlivo a v súlade so zákonom rozhodnúť o tom, či vzhľadom na všetky skutkové okolnosti daného prípadu žiadateľ spĺňa zákonné podmienky pre priznanie (resp. nepriznanie) právnej pomoci na ochranu jeho práv. Tejto svojej povinnosti sa centrum nemôže zbaviť.

Odvolací súd zhodne ako súd prvého stupňa považoval argumentáciu odporcu uvedenú v odôvodnení napadnutého rozhodnutia za správnu, keď centrum na základe listinných dokladov malo za preukázané, že žiadateľka nespĺňala podmienku materiálnej núdze. Taktiež centrum nezistilo dôvody hodné osobitného zreteľa s prihliadnutím na aplikáciu ust. § 6b ods. 2 zák. č. 327/2005 Z.z..

Podľa čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

Základom interpretácie a aplikácie čl. 1 ods. 1 ústavy je zabezpečenie materiálneho a nie formálneho právneho štátu. Základnou premisou materiálneho právneho štátu sa prezentuje všeobecná záväznosť práva pre všetkých. To znamená, že štátne orgány, orgány územnej samosprávy, právnické osoby s právomocou rozhodovania o právach a povinnostiach, ako aj každý jednotlivec musí konať tak, ako určuje právny poriadok.

Ústavný súd SR princíp materiálneho právneho štátu prezentoval v právnom názore: „V právnom štáte, v ktorom sú ako neoddeliteľné súčasti okrem iných stelesnené princípy, ako sú právna istota a spravodlivosť (princíp materiálneho právneho štátu), čo možno spoľahlivo vyvodiť z čl. 1 ústavy, sa osobitný dôkaz kladie na ochranu tých práv, ktoré sú predmetom jej úpravy. Povinnosťou všetkých štátnych orgánov je zabezpečiť reálnu možnosť ich uplatnenia tými subjektmi, ktorými boli priznané“ (ÚS 17/1999, Nález z 22. septembra 1999. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 1999, s. 365; zhodne I. ÚS 44/1999, Nález z 13. októbra 1999. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 1999, s. 382, I. ÚS 10/98“). (I. ÚS 54/02. Nález z 13. novembra 2002. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 2002 - II. polrok, s. 750, nález Ústavného súdu SR č. PL. ÚS 22/06). Judikatúra ústavného súdu tiež kladie dôraz, že v súlade s čl. 1 ods. 1 ústavy s uplatňovaním princípu právnej istoty v právom štáte sa spája požiadavka všeobecnosti, platnosti, trvácnosti, stability, racionálnosti a spravodlivého obsahu právnych noriem; medzi ústavné princípy vlastné právnomu štátu patrí aj zákaz svojvôle v činnosti štátnych orgánov, ako aj zásada primeranosti, resp. proporcionality (m. m. PL. ÚS 1/04).

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

Z uvedeného článku ústavy vyplýva, že výklad a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou. V právnej praxi preto môže v činnosti orgánov aplikujúcich právo dochádzať k situácii, že prameň práva, ktorý je vo formálnom súlade s ústavou nie je interpretovaný ústavne konformným spôsobom, pričom orgány štátu realizujú svoju rozhodovaciu právomoc sú pri výkone svojej moci povinné postupovať v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy, s prihliadnutím na to, že súčasne

sú viazané aj právnou úpravou obsiahnutou v medzinárodných zmluvách, ktorými je Slovenská republika viazaná (čl. 7 Ústavy SR) a po vstupe Slovenskej republiky do Európskeho spoločenstva, Európskej únie postupovať tiež v súlade s právne záväznými predpismi Európskeho spoločenstva a Európskej únie.

Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd zhodne ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že odporca v predmetnej veci správne posudzoval splnenie podmienok splnenia nároku na poskytnutie právnej pomoci navrhovateľke. Skutkové okolnosti potvrdzovali, že navrhovateľka žiadosťou zo dňa 06.11.2015 žiadala o poskytnutie právnej pomoci vo veci vrátenia bytu. Odporca správne v prvom rade zisťoval, či žiadateľka spĺňala podmienky pre priznanie právnej pomoci. Pri posudzovaní majetkovej situácie žiadateľky vychádzalo centrum o.i. z rozhodnutia Sociálnej poisťovne zo dňa 04.12.2014, z ktorého vyplynulo, že žiadateľka je poberateľkou starobného dôchodku vo výške 319,- Eur ako i vdovského dôchodku vo výške 94,20 Eur. Uvedené potvrdila i žiadateľka vo svojej žiadosti, keď uviedla výšku dávky dôchodkového poistenia v sume 413,20 Eur. Podľa názoru odvolacieho súdu odporca vychádzal a správne posudzoval predložené doklady k žiadosti o poskytnutie právnej pomoci v súlade s § 7 zákona č. 327/2005 Z.z. a dospel k správne záveru, že v prípade navrhovateľky nie je splnená podmienka ustanovená v § 6 ods. 1 písm. a/ tohto zákona. (materiálnu núdzu)

K uvedenému odvolací súd uvádza, že zákonodarca v zákone č. 327/2005 Z.z. stanovil tri podmienky priznania nároku na právnu pomoc, a to stav materiálnej núdze žiadateľa, skutočnosť, že spor nie je zrejme bezúspešný, a že hodnota sporu preyšuje výšku minimálnej mzdy. Zákonodarca stanovil tieto podmienky kumulatívne, v zmysle ktorej právnej úpravy pokiaľ žiadateľ o právnu pomoc nesplní čo len jednu z nich, má to za následok nepriznanie nároku na právnu pomoc. Správny orgán skúma splnenie zákonných podmienok v každom prípade samostatne.

Nemožno sa stotožniť s odvolacou námietkou navrhovateľky, že jej príjem bol 307,17 Eur, nakoľko z predložených listinných dokladov ako i zo samotnej žiadosti o poskytnutie právnej pomoci preukázateľne vyplývala výška starobného ako i vdovského dôchodku, ktorá spolu predstavovala 413,20 Eur mesačne.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa v rozsahu odvolacích dôvodov vychádzajúc zo skutkových okolností danej veci vyplývajúcich z administratívneho spisu dospel k zhodnému záveru ako súd prvého stupňa, že žalovaný správny orgán v danej veci náležite postupoval a rozhodol v súlade s citovanou právnou úpravou, predmetu konania venoval náležitú pozornosť sledujúc účel zákonnej úpravy poskytovania právnej pomoci, z ktorých dôvodov námietky navrhovateľky uvedené v jej odvolaní proti prvostupňovému súdному rozhodnutiu odvolací súd nepovažoval za relevantné k vyhoveniu jej odvolacieho návrhu.

Vzhľadom k uvedenému odvolací súd rozsudok krajského súdu v zmysle § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. a v spojení s § 219 ods. 1, 2 a s § 246c ods. 1 O.s.p. a s § 492 ods. 2 S.s.p. ako vecne a právne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodoval odvolací súd v zmysle ust. § 250k ods. 1, s § 246c ods. 1 a s § 224 ods. 1 O.s.p. a v spojení s § 492 ods. 2 S.s.p.. Navrhovateľke pre jej neúspech v tomto konaní nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.